

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, v právnej veci žalobcu: **G., a. s., K., X. B.**, IČO: X., zast. JUD. F. N., advokátom so sídlom AK: F. N. & P., K., X. B., proti žalovanému: **C. D. C. S., a. s., U., X. B.**, IČO: X., zast. H., K. & P., s. r. o., so sídlom V., X. B., IČO: X., **o zaplatenie 599 210,62 eur s prísl.** vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn.: 57Cb 5/1999, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 1Obo 20/2010 zo 14. decembra 2010, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.:1Obo 20/2010 zo 14. decembra 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Zo spisového materiálu Krajského súdu v Bratislave vyplýva táto chronológia sporu v právnej veci žalobcu G., a. s., B. (pôvodný žalobca B. O. S., a. s., P.) proti žalovanému C. D. C. S., a. s., B. (pôvodne S. C. SR B., a. s., B.) o zaplatenie 599 210,62 eur s prísl. (pôvodne 21 910 681.-Sk):

-Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 02. marca 1999, č. k.: 57Cb 5/1999-39 zastavil konanie v časti žaloby 3 858 861,80 Sk a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk a trovy konania, keď dospel k názoru, že nárok žalobcu v sume 18 051 819,20 Sk je oprávnený a mal za preukázané, že žalovaný zrušil pozastavenie výkonu nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, napriek skutočnosti, že doba pozastavenia

výkonu nakladať so zaknihovanými CP bola stanovená do 31. decembra a oprávnenie zrušiť príkaz na registráciu pozastavenia od oprávnenej osoby nedostal.

-Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný (č. l. 42) a uviedol, že žaloba žalobcu je neopodstatnená a prvostupňový súd rozhodol nesprávne. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, v časti ktorou mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk zmenil a žalobu zamietol. Mal zato, že konal v súlade so zákonom č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch a príslušných ustanoveniach Obchodného zákonníka.

-Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o odvolaní žalovaného uznesením dňa 31. júla 2000, č. k.: 1Obo 239/1999-76 tak, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

-Krajský súd v Bratislave vo veci znova konal a rozhodol rozsudkom z 26. januára 2001, č. k.: 57Cb 5/1999-98 a žalobu žalobcu zamietol.

-Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca (č. l. 101) a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie prvostupňovému súdu z týchto dôvodov: Súd prvého stupňa vôbec neskúmal, či sú splnené podmienky pre zodpovednosť žalovaného v danom prípade, pričom v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie. Tvrdenie resp. názor prvostupňového súdu, že k predmetnej zmene majiteľa akcií dňa 24. októbra 1997 došlo formou prechodu vo svojom rozhodnutí nezdôvodňuje t. j. o aký prechod ide, ako je toto tvrdenie podložené dôkazmi, kto bol účastníkom prechodu, na základe akých skutočností sa prechod uskutočnil.

-Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2002, č. k.: 1Obo 186/2001-116 bolo rozhodnuté o odvolaní žalobcu tak, že odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

-Krajský súd v Bratislave vo veci rozhodol rozsudkom dňa 13. marca 2003, č. k.: 57Cb 5/1999-206 a žalobu žalobcu zamietol.

-Žalobca podal proti tomuto rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 26. októbra 2004, č. k.: 1Obo 153/2003-264 tak, že zmenil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2003, č. k.: 57Cb 5/1999-206 a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk ako aj trovy konania.

-Žalovaný proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie (č. l. 266), o ktorom rozhodol dovolací súd dňa 27. februára 2006, č. k.: 1ObdoV 18/2005-337 tak, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

-Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Obo 88/2006-348 z 30. októbra 2006 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2003, č. k.: 57Cb 5/1999-206 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

-Krajský súd v Bratislave uznesením č. k.: 57Cb 5/1999-349 z 5. decembra 2006 pripustil, aby z konania vystúpil žalobca B. O. S., a. s., P. a namiesto nej vstúpila na strane žalobcu a. s. G., B..

-Krajský súd v Bratislave v predmetnej veci dňa 15. januára 2007, č. k.: 57Cb 5/1999-380 rozhodol rozsudkom a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk a trovy konania.

-Žalovaný proti tomuto rozsudku podal odvolanie (č. l. 381), o ktorom rozhodol odvolací súd rozsudkom 23. januára 2008, č. k.: 2Obo 46/2007-457 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z 15. januára 2007, č. k.: 57Cb 5/1999-380 zmenil, žalobu zamietol a žalobcu zaviazal na trovy konania.

-Žalobca podal dovolanie (č. l. 464) proti rozsudku odvolacieho súdu z 23. januára 2008, č. k.: 2Obo 46/2007-457, o ktorom dovolací súd rozhodol uznesením zo 17. decembra 2009, č. k.: 1ObdoV 51/2008-573tak, že rozsudok odvolacieho súdu z 23. januára 2008, č. k.: 2Obo 46/2007-457 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

- Najvyšší súd Slovenskej republiky preto vo veci znova rozhodol a to rozsudkom zo 14. decembra 2010, sp. zn.: 1Obo 20/2010 a zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. januára 2007, č. k.: 57Cb 5/1999-380 a žalobu zamietol.

- Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca, v ktorom namieta, že odvolací súd v rozpore s vyjadreným právnym názorom odvolacieho súdu, uvedeným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 1ObdoV 51/2008 zo 17. decembra 2009, ktorým bol v zmysle § 243d ods.1 O. s. p. viazaný, došiel k rovnakému právnemu záveru ako už v rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 2Obo 46/2007 z 23. decembra 2008 pričom v odôvodnení odvolací súd uviedol, že ak dovolací súd mal iný právny názor, mal rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a nie zrušiť.

Dovolateľ má zato, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď vyslovil, že žalovaný mal údajne postupovať v súlade so zákonom č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení platnom v rozhodnom čase a preto sa nedopustil porušenia povinností vyplývajúcich mu z tohto zákona, čo je nesplnenie základnej podmienky skúmanej pre vznik škody žalobcovi.

Žalobca má zato, že žiadosť súdnej exekútorky a ani vyplnený formulár „Služby SCP/2“ neobsahujúci v kolónke kód služby-príkaz na zrušenie práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi adresovaný žalovanému nemožno považovať ako nepodmienené a účelovo neviazané príkazy v zmysle § 27 ods. 7 zákona o cenných papieroch (ďalej len „zákon o CP“). Pre cenné papiere je typické, že na zachovanie alebo výkon práv z nich vyplývajúcich treba vykonať presne predpísané nezameniteľne formulované právne úkony, aby nevznikli žiadne pochybnosti o ich obsahu. Žalovaný bol naďalej viazaný v rámci poskytovania súčinnosti právoplatným a vykonateľným exekučným príkazom súdnej exekútorky. V rozpore s uvedenou okolnosťou žalovaný 24. októbra 1997 protiprávne vykonal registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a treťou osobou. V zmysle § 133 Exekučného poriadku všetky úkony pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného exekútor. Žalovaný nevykonal na základe podkladov zaslaných mu súdnou exekútkou vo svojej evidencii zmenu osoby oprávnenej nakladať s evidovanými cennými papiermi, ktorou sa namiesto povinného stala výlučne exekútor. Zodpovednosť žalovaného je daná podľa ust. § 67 zákona o CP, ako aj ustanovením Obchodného zákonníka (§ 373). Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd rozsudkom zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že rozsudok prvostupňového súdu potvrdí a zaviazá žalovaného na náhradu trov konania.

Žalovaný sa písomne vyjadril k dovolaniu žalobcu a uviedol, že žalobca opakovane poukazuje na úkony súdnej exekútorky “Exekučný predaj CP - žiadosť o odblokovanie zaknihovaných CP“. Ustanovenie § 27 zákona o CP v znení zmien a doplnkov neumožňuje žiadnym spôsobom modifikovať rozsah pozastavenia výkonu práva nakladať. Inštitút pozastavenia výkonu práva nakladať nemožno vnímať ako typický inštitút súkromného práva, ktorého obsah možno modifikovať, ale ako inštitút, ktorý má verejnoprávny charakter, a jeho obsah a rozsah je univerzálny a nemenný. Právna úprava, ako aj prax pri exekúcii predajom cenných papierov vždy predpokladá aktivitu exekútora, resp. obchodníka s cennými papiermi, smerujúcu k blokácii cenných papierov (registrácii pozastavenia výkonu práv nakladať). Dnes je povinnosť exekútora registrovať pozastavenie výkonu práva nakladať výslovne stanovená

aj v Exekučnom poriadku. Samotné vedenie exekučného konania bez blokovania prostredníctvom inštitútu pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, nemá na evidenciu a činnosť žalovaného vplyv. Žalovaný nie je účastníkom exekučných konaní a vo svojej evidencii ex offo neuskutočňuje žiadne služby. Tento názor vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 1ObdoV 18/2005 z 27. februára 2006, ktoré potvrdilo, že samotný exekučný príkaz nemá účinky blokácie zaknihovaných cenných papierov, tieto má až zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi podľa § 27 zákona o CP.

Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu voči ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1, 2 O. s. p.) a má náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 O. s. p., dovolanie žalobcu prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania v súlade s ust. § 243a ods. 1 O. s. p., preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a následne dospel k názoru, že dovolacie námietky sú dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia sp. zn.: 1ObdoV 18/2005 z 27. februára 2006 a sp. zn.: 1ObdoV 51/2008 zo 17. decembra 2009.

V rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn.: 1ObdoV 18/2005 z 27. februára 2006 dovolací súd vyslovil názor, že prvotnou otázkou pre určenie žalovaného zo zodpovednosti za uplatnenú škodu žalobcom je, či žalovaný porušil povinnosť v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP v platnom znení, keď 24. októbra 1997 zaregistroval predaj zaknihovaných cenných papierov povinného, teda zmenu majiteľa cenných papierov na inú spoločnosť. Bez zistenia skutočnosti, či žalovaný vykonal 24. októbra 1997 registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou spoločnosťou počas zaregistrovaného pozastavenia výkonu práv nakladať s cennými papiermi, nie je možné konštatovať, že žalovaný porušil povinnosť v zmysle ust. § 27 ods. 6 zákona o CP. Ďalej dovolací súd vyslovil názor vo vyššie uvedenom jeho rozhodnutí, že pokiaľ by súd dospel k záveru, že žalovaný na základe žiadosti súdnej exekútorky (č. l. 31) z hľadiska obsahu nemal túto žiadosť akceptovať ako príkaz oprávnenej

osoby s odkazom na ust. § 27 ods. 7 zákona o CP v platnom znení v rozhodnom čase, ako žiadosť na zápis zániku zaregistrovaného pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi, potom by k zániku zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi nedošlo. V takomto prípade by úkon žalovaného z 24. októbra 1997, zaregistrovanie prevodu cenných papierov povinného na ďalšiu spoločnosť, bolo porušením povinnosti v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP. V takomto prípade pre určenie zodpovednosti žalovaného za škodu by bolo potrebné skúmať príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného so vznikom škody, t. j. či žalobca v čase, keď mal pozastavenie práva nakladať s cennými papiermi zaregistrované, nemohol svoju pohľadávku voči povinnému uspokojiť, alebo či túto pohľadávku mohol uspokojiť iba formou exekúcie predajom cenných papierov podľa § 131 Exekučného poriadku. Za predpokladu, že by zodpovednosť žalovaného za uplatnenú škodu bola zistená, bude potrebné sa taktiež vysporiadať s výškou škody. Z predložených dôkazov nie je zrejmé, že žalobca by predajom cenných papierov v zmysle § 131 Exekučného poriadku, t. j. predajom zaknihovaných cenných papierov v počte kusov 47 659 v nominálnej hodnote, ktoré mali v čase, keď súdna exekútorka dala príkaz na zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva povinného s nimi nakladať, že by si žalobca jeho pohľadávku vo výške 21 910 681.- Sk, ktorú si titulom náhrady škody uplatňuje, bol v takejto výške uspokojil.

V rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn.: 1ObdoV 51/2008 zo 17. decembra 2009 dovolací súd poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu z 27. februára 2006, sp. zn.: 1ObdoV 18/2005 s tým, že po skutkovej aj právnej stránke v celom rozsahu zotráva na obsahu svojho predchádzajúceho rozhodnutia z 27. februára 2006 (č. l. 337). Súd prvého stupňa po tom, čo vo veci rozhodol dovolací súd, ďalšie dokazovanie nevykonal, vypočul právnych zástupcov účastníkov konania, vyhodnotil doterajšie dokazovanie a rozhodol tak, že žalobe vyhovel. Odvolací súd na pojednávaní vypočul súdnu exekútorku, z ktorej výpovede dovolací súd hodnotil iba tú časť, v ktorej uviedla, že žalovaného požiadala o odblokovanie akcií a žalovaný jej žiadosť akceptoval. Odvolací súd mal takto preukázané, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom. Dovolací súd poukázal nato, že tento záver dovolacieho súdu z obsahu spisu vôbec nevyplýva a je vo výslovnom rozpore s výpoveďou súdnej exekútky, ktorá totiž uviedla, že v danom prípade išlo o predaj akcií, ktoré nemôže speňažovať exekútor, ale len špeciálne na to určená osoba t. j. obchodník s cennými papiermi,... ale všeobecný zákaz, a teda súčinnosť s exekútorom vydaná v príkaze po začatí exekúcie, tu bola naďalej. Exekútorka vo výpovedi v podstate iba potvrdila obsah svojho

pokynu z 08. septembra 1997 (č. l. 187,188), že odblokovanie pozastavenia nežiadala vo všeobecnej rovine, ale výlučne v súvislosti s tým, že zaslala obchodníkovi s cennými papiermi príkaz na predaj cenných papierov, zrejme teda, že ide o odblokovanie len pre tento prípad.

Odvolací súd sa týmito právnymi názormi dovolacieho súdu neriadil a opätovne rozhodol bez doplnenia dokazovania ako ich naznačil dovolací súd. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu zo 14. decembra 2010, sp. zn.: 1Obo 20/2010 nie je možné vyvodit', ako sa odvolací súd vysporiadal s výpoveďou súdnej exekútorky, taktiež sa nezaoberal a preto ani nevykonal dokazovanie týkajúce sa prvej otázky, či žalovaný porušil povinnosť v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP v platnom znení, keď dňa 24. októbra 1997 zaregistroval predaj zaknihovaných cenných papierov povinného. Z dôkazu založeného v spise na č. l. 188 z 09. septembra 1997 je zrejme, že na základe žiadosti súdnej exekútorky o odblokovanie cenných papierov žalovaný vykonal službu, ale či táto služba spočívala v zápise v príslušnej evidencii žalovaného o zániku pozastavenia registrácie prevodu práva nakladať s cennými papiermi povinného nie je zrejme. Odvolací súd mal taktiež posúdiť obsah žiadosti súdnej exekútorky (č. l. 31) s odkazom na ust. § 27 ods. 7 zákona o CP a následne vyvodit' právny záver vo vzťahu k právnemu úkonu žalovaného z 24.októbra 1997.

Keďže odvolací súd sa s týmito otázkami nevysporiadal, pričom sa nezaoberal ani s otázkou, či súdna exekútorka za účelom predaja cenných papierov v rámci exekúcie mala postupovať inak, dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na zmenu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a ani na jeho potvrdenie a preto dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil podľa ust. § 243b ods. 2 O. s. p. a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, v ktorom rozhodne aj o trovách dovolacieho a pôvodného konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd podľa ust. § 243d ods. 1 O. s. p. je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

Dovolací súd Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal toto uznesenie hlasovaním a to pomerom hlasov 5 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 29. novembra 2012

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.